

ДАРСИ №8

Медиа
сабак

МАВЗЎЪ:

ТАФАККУРИ
ИНТИҚОДЎЙ

Тасаввур кунед, ки навидро мебинед ва ба шумо
ҳамин аскро нишон медиҳанд.

Ба фикри шумо инчо чӣ хабар аст?

Навидҳои бо ин акс чӣ хоҳад гуфт?

Ва акнун шумо ба вебгоҳи дигар назар карда, чунин аксро дар он ҷо мебинед.

Чӣ фикр доред, гузориш дар бораи чӣ хоҳад буд?

Акнун биёед ба ҳақиқат нигоҳ мекунем.
Ғайриинтизор аст, дуруст? Маълум мешавад, ки метавон
ҳақиқатро нишон дод, вале на ҳамаашро ва маъно аллакай тағйир меёбад.

Афсонаи «Фохта ва хурӯс»-ро бихонед.

Саволҳои гуногун хоҷем дод:

Саволҳои сода:

Чӣ шуд?

Дар кучо шуд?

Кай шуд?

Ҷавоби он ибрази ягон воқеият
хоҳад буд. (Кӣ фохтаро таъриф кард?)

Саволҳои дақиққунанда. Одатан, онҳо бо чунин калимаҳо сар мешаванд:
"Яъне шумо мегӯед, ки ...?",
"Агар ман дуруст фаҳмидам, пас ...?".

Маъмулан пурсида мешаванд, то иттилооти зимниро равшан кунанд.
(Агар ман дуруст фаҳмида бошам, пас фохта ва хурӯс зебо овозхонӣ карданд?)

Саволҳои тавзеҳӣ. Одатан бо саволи «Чаро?» шурӯъ мешаванд.

Бештари вақт онҳо ба муайян кардани сабаб ва натиҷа нигаронида шудаанд.

(Чаро хурӯс фохтаро таъриф карда наметавонад?)

Саволҳои эҷодӣ.

Одатан, бо ҳиссаҷаи "агар".

**«Чӣ иваз мешавад агар?
Чӣ мешуд агар?»**

*(Агар хурӯс ӯро таҳсин накунад,
фохта чӣ хоҳад кард?)*

Саволҳои баҳодихӣ.

Мақсад арзёбӣ кардани ҳодиса мебошад.

*(Чаро хурӯс ва фохта ҳамдигарро
таъриф накарданд?)*

Барои ин ки бо чунин тарфандҳо фирефта нашавед, бояд тафаккури интиқодиро парвариш диҳед.

Ин амр ба муҳофизат дар баробари иттилооти дурӯғин ва ғайримуътабар кӯмак хоҳад кард.

Унсурҳои тафаккури индиқодӣ:

Натиҷаи аслии хондан: вақте метавонед худатон ба саволҳои посух диҳед:

- Чӣ медонам?
- Чӣ чизи нава фаҳмидам?
- Ман бо ин чӣ хоҳам кард?
- Кӣ инро гуфтааст?
- Оё манбаъи қобили итминон аст?
- Оё далелҳо вуҷуд дорад?

ФИКР КАРДАН фарояндест, ки мағзи шумо иттилооти дарёфтиро пардозиш мекунад.

ТАФАККУРИ ИНТИҚОДӢ вақте шумо ҳама чизро ба якборагӣ бовар намекунед ва иттилооти дарёфтиро дар тарозу бар мекашед.

Шумо ба чизе бовар накунед, вақте далелҳо нестанд.

Дар айни ҳол, тафаккури интиқодӣ ин тавоноии кушодани ғояҳои нав мебошад.

Интиқодӣ
фикр кардан

Ба худ савол
додан

Худ ҷавоби
дуруст ёфтан

Тасмим
гирифтан

Саволҳои амалӣ.

Ин навъи савол байни назария
ва амалия кўпрук месозад.

**«Чӣ гуна метавонам муроҷиат
кунам? Акнун чӣ кор кардан
мумкин аст?»**

*(Чӣ бояд кард, агар шумо дар ҷои
хурӯс ё фохта бошед?)*

Хулосаҳо:

Хониш ба ташаккули тафаккури интиқодӣ кӯмак мекунад.

Шумо наметавонед фавран бечунучаро ба ҳама он чизе, ки мешунавед ва бинед, бовар кунед. Бояд ба дурустӣ шубҳа дошта, иттилоотро тафтиш кард.

Барои дарки ин ки оё иттилоот саҳеҳ аст ё на, аз худтон савол кунед: Ман аз кӣ омӯхтам? Он нафаре, ки гуфтааст, оё ба бовар кардан сазовор аст? Акнун бо ин чизе, ки фаҳмидам чӣ мекунам?